

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 64

гр. Пазарджик, 26.01.2023 г.

ОКРЪЖЕН СЪД – ПАЗАРДЖИК в закрито заседание на двадесет и шест януари през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Иванка Г. Илинова

като разглежда докладваното от Иванка Г. Илинова Гражданско дело № 20225200100658 по описа за 2022 година

Предявен иск с правно основание чл.26 от ЗОДОВ за заплащане на обезщетение за имуществени вреди в размер на 119662,90лв.и неимуществени вреди в размер на 200000,00лв. ,обективно съединени с иск по чл.86 от ЗЗД за заплащане на лихва ,считано от датата на предявяване на иска до окончателното изплащане на обезщетението.

В исковата молба ищецът Василии К. П. от с.Г.,ул. *** ,ЕГН - *****, твърди против Прокуратурата на Република България,гр.София,бул.“Витоша“№2а,представявана от главния прокурор Иван Гешев ,че е обвинен на 14.10.1992 год. с постановление на следователя от РСС по сл.д.№3623/1992 год.,по ДП№3623/1992 год. прокурорска преписка №1106/1993 год.в извършване на престъпление по чл.256 ал.2-ра във вр.с чл.199 ал.2-ра т.2 и 3 от НК и била наложена мярка за неотклонение „***“.

На 09.11.1993 год. бил внесен обвинителен акт,но той е върнат от съда на процесуално основание на 09.11.1994 год. и тогава е изменена мярката за неотклонение от „***“ в „***“.

Ищецът твърди,че бил задържан в продължение на 2 години и 3 месеца в ареста.В ареста бил в пренаселени килии,в които е имало дървеници и гризачи,не е имало условия за раздвижване,не е имало достъп на чист въздух и естествена светлина,не е имало обособен санитарен възел с постоянно течаща топла и студена вода.

Ищецът е заплатил 150 000 лв.по сметката на Окръжен съд-гр.Пазарджик по НОХД №231/1993 год.като *** като тогава тази сума се

равнявала на 168,5 минимални работни заплати,а сега 168,5 минимални работни заплати са 119 662.90 лв.

В исковата молба се твърди,че делото все още е висящо,защото не са връчени постановления за прекратяване на всички обвиняеми и на пострадалия и не са изтекли сроковете да обжалване.

Твърди,че воденето на наказателното производство в течение на 31 години,в нарушение на всякакви разумни срокове ,условията ,в които е бил задържан,както и това,че изобщо е бил задържан, са причинили значителни неимуществени вреди -притеснения,обида,възмущение,страхове и т.н.,както и имуществени вреди на ищеца.През 2018 год. е претърпял и инфаркт.

Тази вреди той оценя на сумата 200 000 лв. -неимуществени вреди и 119 662 ,90 лв.- имуществени такива.

Сезира съда да постанови решение,с което да осъди ответника да заплати обезщетение в размер на 200 000 лв.за претърпени неимуществени вреди и 119662.90 лв.-имуществени вреди,ведно със законната лихва от датата на завеждането на исковата молба до крайното изплащане.

Претендира и разноски по делото -10,00 лв.внесена ДТ и присъждане на адвокатски хонорар по чл.38 от Закона за адвокатурата .

Представя писмени доказателства и формулира доказателствени искания: да се изиска от деловодството на прокуратурата цитираното дело ,да се допусне един свидетел до разпит при режим на довеждане ,да се изиска от Министерството на правосъдието да представи препис от споразумението,което постигнато пред ЕСПЧ по жалбата на И. М. И.,който се бе оплакал от нарушение по чл.60 от ЕКЗПЧ,да се обяви за ноторно решението по делото-жалба №53746/00 год.по описа на ЕСПЧ ,приключило със споразумение,защото е оповестено на сайта на Министерството на правосъдието, да се изиска от ГДИН да отговори на въпроса бил ли е задържан ищецът в ареста за колко време,в кои килии с каква нетна площ,с колко човека е бил,имало ли обособен санитарен възел с постоянно течаща топла и студена вода,имало ли е условия за раздвижване.Моли да се обяви за ноторна практиката на ЕСПЧ по делата А. и Д. срещу България за условията в ареста в Пазарджик-и двете обявени на сайта на МП.

В срока по чл.131 е депозиран отговор на исковата молба от ответната страна.

Твърди се, че иска е недопустим, защото претенции за продължителен или неразумен срок не подлежат на обезвреда в това производство. Разследването по делото е приключило и с постановление от 02.01.2014г. на ОП Пазарджик наказателното производство е било прекратено.

При приключено наказателно производство, каквото в случая е налице, претенциите биха подлежали на обезвреда, в това производство, само при изчерпване на иницирирана административна процедура по реда на глава 3а от ЗСВ. Доказателства в тази насока не са представени.

На следващо място Прокуратурата на Република България твърди, че не е пасивно материално - правно легитимирана да отговаря за неблагоприятните условия в ареста. Процесуална легитимация в случая има ГД „Изпълнение на наказанията“ към Министъра на правосъдието, отговарящо пряко за условията в Арестите. В този смисъл процесуалния ред за търсене на обезщетение за вреди причинени на граждани от незаконосъобразни или очевидно нарушаващи правото на ЕС актове, действия или бездействия на административни органи и длъжностни лица е разписан в чл. 203 и сл. АПК. Това налага отделяне на материали и изпращането им на компетентния съд, за произнасяне по претенцията в тази част.

Изразено е становище за неоснователността на исковата претенция, тъй като ищецът не е представил доказателства в подкрепа на твърдението си, че е бил привлечен като обвиняем по ДП № 3623/1992г., пр.пр. № 1106/1993г. по описа на ОП - Пазарджик, началния момент на търпене на вредите е от значение за определяне продължителността на наказателната репресия. Липсват доказателства за налагана и търпяна мярка за неотклонение по досъдебното производство, както и че от забавяне на наказателното производство е претърпял неимуществени и имуществени вреди.

Твърди се, че на 02.01.2014г. разследването по делото е било възобновено и прекратено. Постановлението за прекратяване на наказателното производство не е предвидено между актовете по чл. 412, ал. 2 НПК, които влизат в сила. Ако не е било обжалвано от обвиняемия или от пострадалия или неговите наследници, или от ощетеното юридическо лице, това постановление може служебно да бъде отменено от прокурор от погорестоящата прокуратура.

В периодите от време на спиране и в периода след прекратяване на досъдебното производство спрямо ищеца не са извършвани процесуални действия, поради което няма как обективно да търпи вреди от неразумна продължителност на висящо спрямо него производство. Не е уточнено от ищеца кое конкретно процесуално действие по делото не е било извършено в разумен срок от прокуратурата след 15.12.2012г., тъй като нормата на чл.2б от ЗОДОВ няма обратно действие, а урежда възникнали случаи след влизането ѝ в сила.

От справка за съдимост рег.№221202005000113375/02.12.2022г. се установява, че ищеца е осъждан два пъти за престъпления от общ характер, охарактеризиращи го като лице с трайни престъпни навици. Наличието на друго наказателно производство НОХД № 752/2006г. на РС Пазарджик за престъпление извършено в течение на досъдебно производство, предполага значително по-нисък интензитет на отрицателни преживявания.

Ответникът позовавайки се на пар.1 от ЗОДОВ, съгласно който за неуредените в този закон въпроси се прилагат разпоредбите на гражданските и трудовите закони, счита приложение следва да намери разпоредбата на чл.110 от ЗЗД и твърди, че правото на предявяване на иск по чл.2б от ЗОДОВ се погасява с изтичането на петгодишен срок от настъпване изискуемостта на вземането като прави изрично възражение за изтекла давност, тъй като досъдебното производство е прекратено с постановление от 02.01.2014г., а видно от съобщение от 17.11.2022г. по гр.д.№ 202252001000658/2022г. по описа на ОС- Пазарджик, исковата молба е депозирана в съда с вх.№ 7866/15.11.2022г., т.е. след изтичането на петгодишния давностен срок.

Ответната страна възражава срещу искането за присъждане на обезщетение за вреди от задържането на ищеца като мярка за неотклонение в наказателното производство и от лошите битови условия в местата за задържане, тъй като тези вреди не са пряка последица от увреждането, за което се търси репарация. Твърди, че дейността по фактическо изпълнение на наложена мярка за неотклонение „***“, обемаща осигуряване на условията за упражняване на правата от задържаните лица и изпълнението на техните задължения, съобразно правното им положение и статус е административна по своето естество. Това определя като пасивно, материално и процесуално правно легитимирана страна по заявената искова претенция ГД „Изпълнение

на наказанията“ към Министъра на правосъдието. Процесуалния ред за търсене на обезщетение за вреди причинени на граждани от незаконосъобразни или очевидно нарушаващи правото на ЕС актове, действия или бездействия на административни органи и длъжностни лица е разписан в чл. 203 и сл. АПК.

В този смисъл се противопоставя на направеното искане за изискване на информация от ГД “ИН“ относно условията в ареста.

Противопоставя се на приемане на приложната Епикриза, за проведено лечение от 02-04.12.2018г., като неотнормирана към предмета на доказване, тъй като се отнася за период, след прекратяване на досъдебното производство.

Противопоставя се на направеното искане за допускане до разпит на свидетел, тъй като не са спазени изискванията на чл. 156, ал. 2 от ГПК- не са посочени трите имена, както и за кои конкретни факти, ще бъде разпитван.

Противопоставя се на направените искания за изискване от МП на препис от Споразумение, постигнато пред ЕСПЧ по жалба на И. М. И., както и за обявяване за ноторно решение по жалба № 53746/00г. по описа на ЕСПЧ, приключило със Споразумение и практиката на ЕСПЧ по делата А. и Д. срещу България за условията в ареста в Пазарджик тъй като не е посочено каква връзка имат с настоящето гражданско дело.

Касае за различни случаи и за обезщетение, което не е присъдено от ЕСПЧ, а договорено между държавата и конкретен жалбоподател, поради което размерът не може да бъде обуславящ за настоящия случай.

Твърди се, че претендираното обезщетение за неимуществени вреди в размер на 200 000 лв. е изключително завишено и не съответства на твърдените от ищеца вреди, на принципа на справедливост по чл. 52 ЗЗД, нито на трайната съдебна практика за аналогични случаи, включително тази на ЕСПЧ, поради което се явява прекомерно. Претендираното обезщетение в посочения по - горе размер не съответства и на меродавните за определяне на размера на обезщетението стандарт на живот и икономически условия в страната.

Процесуалното поведение на ищеца е съпричиняващ фактор, тъй като е станал причина за удължаване времето, през което е продължил наказателния процес. За съпричиняващ фактор следва да се приеме бездействието на ищеца,

който е имал възможност да поиска ускоряване на наказателното производство по реда на глава 26 от НПК, но не го е сторил, както и да получи информация и прокурорския акт за решаване на делото.

В тази насока ако въобще може да се твърди за някакво увреждане, то в случая би се явило изключително по вина на ищеца в хипотезата на чл.5,ал.1 ЗОДОВ, а при възприето виновно допринасяне в хипотезата на ал.2, то следва да се отчете и значително занижи обезщетението.

Липсват доказателства за направени разноски от ищеца по настоящото дело, освен за платена държавна такса по чл. 9а, ал.1 ЗОДОВ в размер на 10лв., поради което такива не следва да се дължат.

Делото не се отличава с фактическа и правна сложност, поради което възнаграждението за адвокатски хонорар не следва да превишава минималните размери определени в Наредба № 1 за минималните размери на адвокатските възнаграждения.

Прави възражение за прекомерност на договореното възнаграждение в размер на 20 000лв. отразено в приложения по делото договор за правна помощ. Не са представени доказателства, то да е било заплатено.

Възразява срещу искането за присъждане на адвокатски хонорар по чл. 38 от ЗАдвокатурата, поискан отделно от договорения адвокатски хонорар. Не се сочи по коя от хипотезите на чл. 38 ,ал.1 от ЗАдвокатурата се претендира адвокатски хонорар, нито доказателства които да я обосновават.

Поради недопустимостта, неоснователността и недоказаността на иска, разноски не следва да се дължат.

Оспорва се като недоказана исковата претенция за обезщетяване на претърпени имуществени вреди в размер на 119 662.90 лева.

Според т.11 на ТР № 3/22.04.2005г. на ОСГК на ВКС обезщетението за имуществени вреди се определя с оглед особеностите на всеки конкретен случай и при наличие на причинна връзка с незаконните актове на правозащитните органи. Ищецът не е доказал произхода на парите, които са били ползвани за ***, нито че те са били негови. Неоснователно се претендират имуществени вреди представляващи сумата внесена за паричната гаранция, приемайки за критерий нейна равностойност в брой минимални работни заплати, без да се съобрази Закона за деноминацията на

лева и обстоятелството, че законодателя е предвидил освобождаване на парични гаранции съобразно чл. 61 НПК, като ищеца е можел да поиска връщане на гаранцията.

Тази мярка за неотклонение не е наложена от прокуратурата, а от съд.

Прави изрично възражение за изтекла давност. Изтекъл е петгодишния давностен срок за погасителната давност по евентуална претенция за заплащане на законната лихва върху внесената като *** сума.

Ответната страна формулира искане да се изиска от ОП - Пазарджик и приложи като доказателство ДП № 3623/1992г., пр.пр. № 1106/1993г. по описа на ОП - Пазарджик без което, общата продължителност и предмета на производството, неговата фактическа и правна сложност, поведението на страните и техните процесуални или законни представители, поведението на останалите участници в процеса и на компетентните органи и други фактори, които имат значение за правилното решаване на спора не могат да бъдат изяснени.

На основание чл.143,ал.2, чл. 144,ал.1 и ал.2 и чл.147 от ГПК, ще се възползваме от правото на ответник в открито съдебно заседание да сочим и други доказателства, да изложим допълнителни доводи в подкрепа на поддържаното от нас становище, в това число и относно евентуалното приложение на чл.5 от ЗОДОВ или да твърдим нови или нововъзникнали обстоятелства от значение за делото. □

Направено е искане на осн.чл. 219 ГПК,да бъде привлечена ГД „Изпълнение на наказанията“ като трета подпомагаща страна в случай ,че съдът не отдели материалите по делото относно твърденията на ищеца за неблагоприятните условия в ареста и не изпрати същите на компетентния съд.

Представя писмени доказателства:Справка за съдимост рег. №21202005000113375/02.12.2022г. издадена от Бюро за съдимост при Районен съд – Пазарджик, Постановление от 02.01.2014г. за прекратяване на наказателно производство -заверено копие и Справка от УИС на ПРБ, Регистър на лица с неприключени наказателни производства.

В закрито съдебно заседание и на основание чл.140 ал.1 от ГПК съдът следва да се произнесе по предварителните въпроси и по допускане на доказателствата.

На първо място съдът следва да изрази становище по редовността на исковата молба и по допустимостта на предявения иск.

В тази връзка съдът квалифицира иска с оглед изложените в исковата молба твърдения като такъв предявен на основание чл.26 от ЗОДОВ във връзка с чл.4 от ЗОДОВ.Съгласно разпоредбата на чл.26 ал.3 от ЗОДОВ обезщетение за нарушение на правото на разглеждане на делата в срок може да се претендира от засегнатото лице както при висящност на съответното производство,така и след неговото приключване.При приключило производство обаче процесуалната допустимост на претенцията за обезщетение зависи от спазване на императивната процесуално правна разпоредба на чл.8 ал.2 от ЗОДОВ във връзка с чл.60а от ЗСВ.При положение,че наказателното преследване против ищеца още не е приключило,няма пречка претенцията за обезщетение да се предяви направо пред съда.

Тъй като на този етап от развитието на производството страните по делото спорят именно по факта дали е приключило или не наказателното производство против ищеца,съдът ще следва да събере доказателства в тази насока в хода на производството по делото,след което ще прецени дали е необходимо ищецът да изложи твърдения и да сочи доказателства за започнала и приключила административна процедура по чл.60а и сл.от ЗСВ и то в предвидените за това преклузивни срокове.

На страните следва да бъдат дадени изрични указания,че в срок до първото по делото съдебно заседание следва да представят писмени доказателства и да формулират всички доказателствени искания за установяване на твърденията си относно висящността,респ.приключването на наказателното преследване против ищеца.

По отношение на редовността на исковата молба съдът следва да даде указания на ищеца ясно и точно да заяви дали с исковата молба предявява иск за присъждане на обезщетение за вреди от лошите условия в ареста по време на задържането си под стража,като в този случай следва да посочи конкретните обстоятелства ,на които се основава претенцията и нейния размер ,ответника по иска,да формулира петитум в съответствие с изложените обстоятелства .

Следва да бъдат приети представените от страните с исковата молба и с

отговора на исковата молба писмени доказателства.

Следва да бъде уважено искането на ответника да бъде изискано от ОП - Пазарджик и приложи като доказателство ДП № 3623/1992г., пр.пр. № 1106/1993г. по описа на ОП – Пазарджик.

Без уважение следва да бъдат оставени исканията на ищеца да се изиска от Министерството на правосъдието да представи препис от споразумението,което постигнато пред ЕСПЧ по жалбата на И. М. И., да се обяви за ноторно решението по делото-жалба №53746/00 год.по описа на ЕСПЧ ,приключило със споразумение,защото е оповестено на сайта на Министерството на правосъдието,да се изиска от ГДИН да отговори на поставените в исковата молба въпроси,да се обяви за ноторна практиката на ЕСПЧ по делата А. и Д. срещу България за условията в ареста в Пазарджик-и двете обявени на сайта на МП,тъй като обстоятелствата на които се основава иска следва да се докажат в рамките на настоящето производство при условията на пряко участие на страните,равнопоставеност и състезателност и спазване на принципа за непосредственост при събирането на доказателства в гражданския процес.

По искането на ищеца за допускане на свидетел до разпит съдът ще се произнесе допълнително след събиране на доказателства за процесуалната допустимост на иска.

Съдът следва да укаже на страните ,че ищеца носи тежестта да докаже претърпените от него имуществени и неимуществени вреди,а ответника – обстоятелствата на които основава направените в отговора на исковата молба правоизключващите и правонамаляващите възражения.

Следва да се обяви на страните проекта за доклад по делото инкорпориран в настоящето определение и да насрочи делото в открито съдебно заседание за събиране на доказателства за процесуалната допустимост на предявения иск.

Водим от горното съдът

ОПРЕДЕЛИ:

ОБЯВЯВА на страните проекта за доклад по делото ,инкорпориран в настоящето определение.

УКАЗВА на страните,че в срок до първото по делото съдебно заседание следва да представят писмени доказателства и да формулират всички доказателствени искания за установяване на твърденията си относно висиящността,респ.приключването на наказателното преследване против ищеца.

УКАЗВА на ищеца ясно и точно да заяви дали с исковата молба предявява иск за присъждане на обезщетение за вреди от лошите условия в ареста по време на задържането си под стража,като в този случай следва да посочи конкретните обстоятелства ,на които се основава претенцията и нейния размер,ответника по иска,да формулира петитум в съответствие с изложените обстоятелства .

ПРИЕМА представените от страните с исковата молба и с отговора на исковата молба писмени доказателства.

Съдът УКАЗВА на страните разпределението на доказателствената тежест в процеса съобразно мотивите на настоящето определение.

ОСТАВЯ БЕЗ УВАЖЕНИЕ исканията на ищеца да се изиска от Министерството на правосъдието да представи препис от споразумението,което постигнато пред ЕСПЧ по жалбата на И. М. И., да се обяви за ноторно решението по делото-жалба №53746/00 год.по описа на ЕСПЧ,приключило със споразумение,защото е оповестено на сайта на Министерството на правосъдието,да се изиска от ГДИН да отговори на поставените в исковата молба въпроси,да се обяви за ноторна практиката на ЕСПЧ по делата А. и Д. срещу България за условията в ареста в Пазарджик-и двете обявени на сайта на МП.

По искането на ищеца за допускане на свидетел до разпит съдът ще се произнесе допълнително след събиране на доказателства за процесуалната допустимост на иска.

НАСРОЧВА делото в открито съдебно заседание за 22.02.2023г.- 11.00ч.

Определението не подлежи на обжалване.

Препис от отговора на исковата молба да се изпрати на ищеца.

На ответника да се изпратят преписи от молбите и приложенияте към тях доказателства, депозирани от ищеца на 23.12.2022г. и на 05.01.2023г.

Съдия при Окръжен съд – Пазарджик: _____